

Odudu Abasi

Andiwet— Watson Goodman

Enç ke mfçn – Inyamke nyam

ODUDU ABASI

Owo emi enyenede ndibemfep ke esesit ini edikeme didie ndiyarade odudu Andibot nnyin, me ukeme Abasi nnyin ke kpukuru nkpo emi minyene ke utit? Edi ata okpotoso nkpo ndinam enye ofon ama, koro Abasi edi enyene odudu onyung. Okpon akan nte ibio ekikere nnyin me ikemeke ndibo nyene.

Edi Abasi ama ayarade Idem Esie ke nwed Esie, (Bible), ndino nnyin oyohoyohoy ifiak eke owo mikemeke nditiq mbaqa Odudu Esie ndinam kpukpuru nkpo emi owo ekekerede ete ke owo ikemeke ndinan! Enye ama obot ererimbot nnyin onyung okon enye ke ofum, enye onyung okono do ke ofum oto ke akwa odudu Esie ke nkpo nte mme tosin isua. Enye ama esinam ererimbot nnyin otot ke edino mme unana esie, onyung osio enye ke ubok mbon nsobo eke owo ye Satan.

Eyak nnyin isuhore ndien iduk ke Iko Abasi k'abaqa eriyarade Odudu Esie emi minyeneke utit.

—Watson Goodman (1920-2002)

Jeremiah 10:12

Enye akanam ison̄ ke odudu esie, ada ifiok esie owuk ererimbot ke itie esie, onyun̄ enenere ikpaen̄yon̄ ke asian esie.

Isaiah 40:18a, 22, 25 ye 26

Ndien mbufo edidomo Abasi ye anie? Enyun̄ eda nso idomo edomo enye? . . . Enye emi odorode ke ekara ererimbot, ndien mme andidun̄ enye ebiet nkukun̄kpoyoriyo; emi anyanarede ikpa-enyon̄ nte ukara, onyun̄ enenerede enye nte tent eke edunde: . . . Mbufo edida anie ndien edomo mi? Ami ndinyun̄ ndi ukem ye anie? Emi edi uyo Edisana Abasi. Emenere enyin mbufo ke enyon̄, enyun̄ ese! Anie

okobot mme mm̄o emi? Anie ada otu mm̄o ɔwɔɔ ke ibat mm̄o? Enye osio kpukpru mm̄o enyin̄: koro ns̄on̄idem esie okponde, enye onyun̄ ɔson̄ odudu; baba owo mm̄o kiet isopke.

Jeremiah 32:17

Ah, Ɔbon̄ Jehovah, sese, afo akanam enyon̄ ye ison̄ ke akwa odudu fo, ye ke edimenere ubok fo, baba nkpo kiet inyun̄ ison̄ke ikan fi.

Hebrew 1:1a, 2

Abasi, . . . ke ukperedem ini emi ama etin̄ ɔno nnyin ke Eyen; emi Enye ekemekde onim, ete edidi andinyene kpukpru nkpo, okonyun̄ adade ubok Esie obot ekondo.

2 SATAN IKEMEKE NDIBOT ERERIMBOT NYUN NKO ENYE KE OFUM

John 1:1 ye 3; 10:10a

IKO okodu ke eritɔɔ, IKO okonyun odu ye Abasi, IKO onyun edi Abasi.... Oto ke Enye ekenam kpukpru nkpo; ndien mitoho ke Enye, inamke nkpo baba kiet eke ekenamde.... Ino idige, ke mibohoke man oyip, onyun owot, onyun osobo ....

Luke 10:18

Edi enye ɔdɔho mmo ete, Mma nkut Satan otode ke enyɔn ɔduo nte emiren-miren.

1 Peter 5:8

Efara ke idem enyun ekpeme; asua mbufo, kpa Satan, ke oyoyo

nte lion eke okunide, oyom se editade.

Utom mme Apostle 17:29

Sia nnyin idide ndito Abasi ndien, nnyin ikpesehe ite Abasi ebiet gold, mme silver, mme itiat, eke edade uso ye ekikere owo esɔi.

1 Corinth 10:20b

...Ndien nyomke mbufo eduk ebuana ye mme demon.

John 8:12

Ntre ke Jesus ɔtɔɔ ntak etin ɔno mmo, ete, Ami ndi unwana ererimbot; owo eke etienede Mi idi sanake ke ekim, edi eyenyene unwana uwem.

Psalm 62:11

Abasi ɔdɔhɔ ini kiet; mma ɲkop
emi utim ikaba, ete ke Abasi em-
enyene odudu.

Psalm 115:3

Ɔkɔm Abasi nnyin ododu ke
heaven: anam kpukpru se enye a-
made.

Isaiah 43:13a

Ndien ɲko toto ke usen oro ami
ndi enye; ndien baba owo kiet eke
ekemedede ndisio ke ubɔk mi
iduhe . . . .

1 Chronicles 29:11, 12

O Jehovah, ubom, ye odudu, ye
ubɔɲ, ye akakan, ye uteɲe edi oku-
omɔ: koro kpukpru ɲkpɔ ke enyɔɲ
ye ke isɔɲ emenyene fi; O Jeho-

vah, itie edidem edi okuo, afo on-
yɔɲ okoɲ nte etubom kpukpru. In-
yene ye ukpono eto fi ke iso, afo
onyɔɲ edi andikara kpukpru: odu-
du ye uko enyɔɲ edu fi ke ubɔk;
onyɔɲ enyene fi ndinam kpukpru
ekpon enyɔɲ esɔɲ.

Deuteronomy 3:24

O Jehovah Ɔbɔɲ, afo ɔmɔtɔɲɔ
ndida ubom fo, ye nsɔɲubɔk fo,
ɲwut owo fo: koro ewe Abasi eke
ekemedede ndinam ɲkem ye utom
fo, ye odudu fo, odu ke enyɔɲ,
mme ke isɔɲ?

Luke 1:37

Koro ikɔ baba kiet eke otode
Abasi idinanake odudu.

4 AKWA ODUDU ABASI EMI MINYENEKE UTIT

Exodus 15:7

Afo omonyun ada akwa ubom ubon fo abiat mmɔ emi enwanade ye afo: afo ɔɔon iyaresit fo utom: enye atak mmɔ nte etak nnyanya-na.

Psalm 147:5

Obon nnyin omokpon, omonyun ɔson odudu: ifiok esie akan nte owo obukde.

Psalm 106:8

Ndien enye anyana mmɔ ke abana enyin esiemɔ; man anam mmɔ efiok odudu esie.

Nehemiah 9:6

Afo edi enye, O Jehovah, afo ikpon: edi afo akanam ikpa-enyon, ye ata enyon, ye kpukpru udim

mmɔ, ye ison, ye kpukpru se idude ke esit, ye inyan ye kpukpru se idude ke esit, afo onyun onim kpukpru mmɔ uwem; udim enyon enyun etuak ibuot eno fi.

Psalm 104:1

Ukpon mi, kom Jehovah. O Jehova Abasi mi, afo omokpon eti-eti; afo emesine ubom ye ubon ke idem.

Psalm 145:2, 3

Nyekom fi ke kpukpru usen; nnyun ntoro enyin fo ke nsinsi-nsinsi. Jehovah omokpon onyun odot nte etorode enye eti-eti; inyun idige nte etimde edunore ubon esie.

2 Peter 1:11

Koro edi ntem ke edino mbufo
oyoho odudu ndibe nduk ke nsinsi
Obio Ubon Obon ye Andinyana
nnyin Jesus Christ.

Isaiah 26:4

Mbufo ebuot idem ye Jehovah
ke nsinsi; koro Jah Jehovah edide
nsinsi itiat.

Psalms 90:2

Ke ini ikpo obot mika-imanake
kana, ke afo muka-ubotke kana
iso ye ererimbot, kpa ke nsinsi-
nsinsi afo edi Abasi.

Jeremiah 10:10

Edi Jehovah edi Abasi akpani-
ko, Abasi uwem, ye nsinsi Edi-

dem: iyaresit esie enyene ererim-
bot, mme idut inyun ikemeke ndi-
da ifuresit esie.

Eriyarare 11:15b

Obio ubon ererimbot emi ama-
kabare edi Obio Ubon Obon nnyin
ye Christ Esie. Enye eyenyun ada
ubon ke nsinsi-nsinsi.

Ndibiat Odudu Satan

Eriyarare 20:10

Ndien emen Satan emi akabia-
nade mmo eduk ke akwa mkpo-
dicho ikan ye brimstone, ke ebiet
eke unam ye prophet nsu edude;
eyenyun etuhore mmo ke uweme-
yo ye ke okoneyo ke nsinsi-nsinsi.

ODUDU ABASI ENYENE NDIK KE IDIDUOT INYAN

Exodus 14:21, 22, 26-28, 30, 31a

Ndien Moses emenere ubok esie ke enyɔn inyan; ndien Jehovah anam inyan asana ke ofim ikorabak, ke ofuri okoneyo oro, onyun esin inyan asat, ndien mmɔn abahare. Ndien ndito Israel esana ke edisat ison ke ufot inyan ebe ndien mmɔn ada mmɔ nte ibibene ke ubok nnasia, ye ke ubok ufien. . . . Ekem, Jehovah ɔdɔhɔ Moses, ete, Menere ubok fo ke enyɔn inyan, ndien mmɔn eyefiak ofuk ndito Egypt, ye mme chariot mmɔ, ye mbon horse mmɔ. Ndien Moses emenere ubok esie ke enyɔn inyan, ndien, ke akade ke usiere, inyan

afiak ɔyɔhɔ nte akam esiyɔhɔde; ndien ndito Egypt efene ekesobo ye enye; ndien Jehovah otimere ndito Egypt ke ufot inyan. Ndien mmɔn afiak okofuk mme chariot, ye mbon horse, ye ofuri udimekɔn Pharaoh emi ekebinede mmɔ eduk ke ufot inyan; baba owo mmɔ ndo mo kiet isukke. . . . Ntem ke Jehovah anyana ndito Israel osio ke ubok ndito Egypt, ke usen oro; ndien Israel okut mme okpo ndito Egypt enade ke mben inyan. Ndien Israel enyun ekut ɔkpɔson ubok oro Jehovah adade anam ndito Egypt. . . .

UTIBE NKPỌ NDOMO-KIET IKPONKE IKAN ABASI

7

Oyuhọ Million Owo Udia Ke

Exodus 16:12b-15a ye 35a

...Tiñ nọ mmọ ete, ke adan̄a mbubreyo, mbufo eyeta unam, ndien ke usenubok, eyeyuhọ uyo; ndien mbufo eyefiok ete ke ami ndi Jehovah Abasi mbufo. Edikem ke mbubreyo, ndien ikukpa odok edifuk nna mmọ: ndien ke usenubok mbara ana akan nna okuk. Ekem adan̄emi mbara oro anade, asatde ama, sese ke iso wilderness mfefere nkpo nte nkpri mkpasip, mfefere nte hoar frost, ke ana ke ison̄. Ndien adan̄emi ndito Israel ekutde, mmọ edohọ kiet ye kiet ete, Emi edi nso? ...

Ndien ndito Israel edia manna oro ke ofuri isua aba, tutu mmọ esim ke ison̄ eke owo edun̄de.

Owo Million Owo Mmọn Enwọn

Sese ami mmọn mbem fi iso nda do ke akamba itiat oro ke Horeb; ndien afo oyibi itiat oro, ndien mmọn eyeworo ke esit, man kpu-kpru owo enwọn. —Exodus 17:6a

Etre Mmọn Ukwọ Emi Okotode Ke Inyan

Ndien mme oku emi ebiomde ekebe ediom̄i Jehovah, eson̄o eda ke edisat ison̄ ke ufot Jordan; ndien ofuri Israel esan̄a ke edisat ison̄ ebe . . . —Joshua 3:17a

Ndien ebop mmọ ye ɔfɔŋ-ukot mmọ, ye anana-ubok mmọ, ye eku-ra mmọ, ye edisine-ŋkpọ mmọ efen, ndien emen mmọ eduok ke ufot akwa ikaŋ oro asakde. Ndien koro uyo edidem ɔsopde, koro ikaŋ onyūŋ asakde ɔkpɔsɔŋ, ede-mikaŋ owot mmọ oro ekemende Shadrach ye Meshach ye Abednego... Ndien mme satrap, ye mboŋ, ye mme etubom, ye mme andino edidem item ebono, ekut ete ke ikaŋ ikanke idem mbon oro, ke inyūŋ ifrike mmọ baba idet ibu-ot kiet, ɔfɔŋ-ukot mmọ inyūŋ ik-puhokede, baba utebe ikaŋ inyūŋ isimke mmọ. —Daniel 3:21, 22 ye 27

Daniel 6:16 ye 21, 22

Ndien edidem ɔno uyo, ndien eda Daniel edi ediduok ke obube mme lion. Edidem ɔboro onyūŋ ɔdɔho Daniel, ete, Abasi fo emi afo anamde ŋkpọ esie kpukpru ini, eyenyaŋa fi... Ndien Daniel ɔdɔho edidem, ete, O edidem, itɔŋ uwem osuk ɔsɔŋ fi ke nsinsi. Abasi mi ɔmɔdɔŋ angel esie edikubi mme lion inua, ndien mmọ inamke mi baba idiok ŋkpọ kiet: koro ekutde ete ke nnyeneke se nduede ke iso esie; ndien, ŋko, O edidem, nnamke baba idiok-ŋkpọ kiet ke iso fo.

Hebrew 4:12

Koro iko Abasi enyene uwem, onyung ananam nkpo, onyung asop akan kpukpru ofut iso iba, okim abahare ukpon ye spirit, ye ikek ye ndia; onyung enyene ukeme ndidunore ekikere ye uduak esit owo.

Ephesus 6:17

Enyung eyara erinyana nte ndun ke ibuot, enyung ekama ofut Spirit, emi edide iko Abasi.

Psalms 119:9

Eyenowon ada nso anam usung esiem asana, onyung ekpeme enye nte iko fo asanade?

John 15:3

Mbufo emesasana oto ke iko eke mma nketi nno mbufo.

John 17:17

Da akpaniko Fo dianare mmo nim no Idem Fo: iko Fo edi akpan-iko.

Philippi 2:16a

Emi mbufo ke eyeyama ke otu mmo nte ntantafion ke ererimbot . . . .

John 8:31

Ntre ke Jesus odoho mme Jew oro enimde Enye ke akpaniko ete, Edieke mbufo esonde eda ke iko Mi, mbufo edi mbet Mi ke akpan-iko.

Jeremiah 23:29

Jehovah odoho, ete, Nte iko mi ibietke ikan? nte ibietke hammer eke obomde akamba itiat?

JESUS CHRIST EDI ABASI KE IKPOK-IDEM

Colossae 2:9

Koro ofuri Uycha Abasi ke ododun Enye ke idem; mbufo enyun enyene uycho mbufo ke Enye.

Sese, eyenowon anwan eyeyomo, onyun aman eyeneren; Eyunyun esio Enye enyin Immanuel, oro wawo ete, Abasi ke ododu ye nnyin. Ekem Joseph edemere ke idap, anam nte angel eketemede enye, ada nwan esie onyon ufok; inyun ifiokke enye tutu enye aman eyeneren; ndien osio Enye enyin Jesus. —Matthew 1:23-25

Edi Jesus wawo mmo ete, Ete Mi ke ananam utom tutu osim emi, Ami ke nnyun nnam. Ke ntak

emi mme Jew edodion eyom Enye ndiwot, itoho koro abiatde sabbath ikpon, edi oto koro Enye okotde Abasi, ete, Ete Imo, anam idem ukem ye Abasi. —John 5:17, 18

Edi ke spirit Esie emi edide ata edisana, eriset emi Enye esetde ke mkpa ama owut ke ododu ete Enye edi Eyen Abasi; kpa Jesus Christ Obon nnyin. —Rome 1:4

Iyip Christ Edi Iyip Abasi

Utom mme Apostle 20:28

Etim ese idem mbufo, ye ofuri otu eron, emi Edisana Spirit okonimde mbufo ke mme andikpeme mmo, ete ebok mbon ufok Abasi, emi Enye ekedepde ke iyip Esie.

Eriyarare 1:5a ye 8

Onyụn oto Jesus Christ, . . .
 Ami ndi Alpha ye Omega; ntem
 ke Jehovah Abasi, emi odude-du,
 okonyụn odude-du, edinyụn edide,
 Andikara kpukpru ụkpọ, ọdọhọ.

Emi okosiode nnyin ke odudu
 ekim, esin ke Obio Ubo Ụyen
 Ima Esie: emi nnyin inyenede ubo-
 hofin ke Enye, kpa erifen mme
 idio-k-ụkpọ nnyin. Enye edi mbiet
 Abasi emi enyin owo mikwe; Aba-
 si okobon Enye ete edi Akpan,
 ndien edibot ofuri ererimbot. Ko-
 ro ke Enye ke ekebot kpukpru
 ụkpọ ke enyọ ye ke isọ, se enyin
 owo okutde ye se enyin owo mi-
 kwe, mme mmọ edide ndidem,

mme edide mbo, mme edide mme
 andikara, mme edide mme ada-
 idaha; ekebot kpukpru ụkpọ oto
 ke Enye, enyụn ebote kpukpru
 ụkpọ eno Enye. —Colossae 1:13-16

Tutu osim eribio ọre Obọ
 nnyin Jesus Christ; emi Abasi edi-
 yararede ke edikem ini; kpa Enye
 emi edide Andikara, emi enyenede
 itoro onyụn ikpọ-ikpọ adade
 ubo, onyụn edide Edidem mme
 edidem ye Obọ mme ọbo; emi
 Enye ikpọ mikpaha mkpa, emi
 odunde ke unwana eke owo miki-
 meke ndisaga ụkpere; emi akanam
 owo mikwe, midinyụn ikemeke
 ndikut: ubo enyene Enye ye nsi-
 nsi odudu. —1 Timothy 6:14b-16

Enye oro edi uyama uboŋ Abasi, ye ata mbiet Idem Esie, onyū ada uyo odudu Esie omum kpu-kpru ŋkpɔ akama: ekem, ke Enye ama akama utom erinam owo esana ke mme idiok-ŋkpɔ, Enye ɔsu-hore etetie ke ubok nnasia Andinyeneubon ke enyon. —Hebrew 1:3

Ye se uwak ubon udeme eke Enye enyenede ke ikot Esie edide; ye adana nte odudu Esie ɔsonode okpon ɔno nnyin emi inimde ke akpaniko, nte asanade ekekem ye ata okpason odudu Esie, eke Enye akadade anam utom ke idem Christ, ke adanemi anamde Enye eset ke mkpa, onyū anamde Enye etie ke ubok nnasia Esie ke

mme itie heaven, okon akan kpu-kpru mme andikara ye mme enyene-nson-uyo ye mme enyene-odudu ye mme enyene-ubon, ye kpu-kpru enyin eke edisasiak, idige ke eyo emi ikpon, edi ke eyo eke edidide ŋko; okonyū ada kpukpru ŋkpɔ adak Enye ke ukot, onyū ɔno Enye ete edi Ibuot kpukpru ŋkpɔ . . . —Ephesus 1:19-22a

John 10:30 ye 38

Ami ye Ete Mi idi kiet. . . . Edi edieke nnamde, okposuk edi nte mbufo minimke Mi ke akpaniko, enim utom nana ke akpaniko; man mbufo efio enyū enegere ekut ete, Ete odu Mi ke idem, Ami nnyū ndu ke Ete.

***Enye Edi Akwa Enyene Odudu,
Ke Ubon Abasi***

1 John 5:6b

Ndien Spirit etie ntiense, koro Spirit edide akpanikw.

Utom mme Apostle 5:3-5

Edi Peter ete, Ananias, nsinam Satan oyohode fi esit, esin osu nsu onw Edisana Spirit, omum ubak okuk inwan akama? Ke ini inwan akanade do, nte idige okuo? Kpa ke ini ama akanyam enye, nte okuk esie iduhe fi ke ubak ndida nnam nte amade? Anam didie eke-re ke esit fo ndinam oruk nkpo emi? Usuhu nsu unw owo, osu onw Abasi. Ke ini Ananias okopde ikw emi, enye wduw ke isw, akpa.

Akwa ndik onywn omum kpukpru mmw emi ekopde nkpo emi.

***Oyohw Mme Anidanim Ke
Akpanikw, Onw Mmw Uko***

Utom mme Apostle 4:31

Ndien ke mmw ema ekebon akam ema, ufok emi mmw ebonode ke esit enyek; ndien kpukpru mmw eyohw ye Edisana Spirit, enywn etin ikw Abasi uko-uko.

Anam Oyohw Ima Asiaha

Rome 5:5

Ndien idori-enyin emi iyakke nnyin ikut but, koro Abasi amawana ima Esie esin ke esit nnyin oto ke Edisana Spirit emi Enye wkonode nnyin.

Hebrew 7:25

Ke ntak emi Enye onyū ekeme ndinyaṅa mmṵ emi esanade ke Enye ekpere Abasi ɔyɔhɔ-ɔyɔhɔ, sia Enye odudu uwem ke nsinsi ndinam mkpe-ubɔk nnṵ mmṵ.

Jude 24

Ama edi Enye emi ekemede ndikpeme mbufo, ete, ekuduɔ, ndinyū nnam mbufo eda ke iso Ubɔṅ Esie ke akwa idaresit, enana ndo.

2 Timothy 1:12b

...Koro mmɔfiɔk Enye emi ŋkɔbuɔtde idem ye Enye, mmony-ū mbure mfiɔk nte, Enye emeke-me ndikpeme se ŋkayakde nsin Enye ke ubɔk tutu osim usen oro.

2 Corinth 9:8

Ndien Abasi emekeme ndinam kpukpru oruk ufɔn etiene mbufo uwak-uwak; man mbufo enyene ŋkpɔ ɔyɔhɔ, ekem ke kpukpru nde kpukpru ini, enyū eyɔhɔ ke kpu-kpru eti utom.

Abasi emekeme ndinam mme itiat emi edaha eda edi ndito Abraham. —Luke 3:8b

Rome 4:16c ye 20, 21

Abraham... enye owuk enyin ese uṅwɔṅ Abasi, inyū iyikke ke unana mbuɔtidem, edi akabare enyene odudu oto ke mbuɔtidem, ɔṅ Abasi ubɔṅ: onyū otim obure ɔfiɔk ete, Abasi ekeme ŋko ndinam se Enye ɔkɔṅwɔṅɔde.

...Emi Enye ekemedede ndida nsuk kpukpru nkpo nsin ke idak Esie.
—Philippi 3:21b

Daniel 4:37

Ke emi ami Nebuchadnezzar nkam nnyun ntoro nnyun nkpono Edidem enyū, emi kpukpru se enye anamde edide akpanikō; mme usun esie enyū edi ikpe: ndien enye emekeme ndisuhore mmō eke esanade ke iseri.

Sese, Abasi nnyin emi nnyin inamde nkpo esie emekeme ndinyana nnyin nsio ke akwa ikan emi asakde: ndien enye eyenyanā nnyin osio fi ke ubok, O edidem. ...Nebuchadnezzar asanā ekpere inua akwa ikan oro asakde,

akabara, onyū adoha, ete, Shadrach, Meshach, Abednego, mbufo ikot Abasi ibom ewanō edi...ekut ete ke ikan ikanke idem mbon oro, ke inyū ifrike mmō baba idet ibuat kiet, afanukot mmō inyū ikpuhokede, baba utebe ikan inyū isimke mmō. —Daniel 3:17 ye 26a, 27b

Koro sia Enye okokopde ndutuh ke erikut idomo, Enye ekeme ndinyana mmō emi edude ke idomo.
—Hebrew 2:18

Odudu Ndikan Mkpa

Hebrew 11:19a

Sia okonim ete, Abasi ekeme ndisio enye ke otu mme akpamkpa nnam enye eset....

2 Timothy 3:15

... Toto ke uyen afo ama ɔfiɔk Edisana Ɔwed Abasi, emi ekeme-de ndinam fi ɔwɔɔ ɔniɔɔ ɔbo erinyana ke eribuɔt idem ye Christ Jesus.

Rome 14:4b

Edi enye eyenyun ɔsɔɔ ada, koro Ɔbɔɔ ekemedede ndinam enye ɔsɔɔ ada.

Ephesus 3:20, 21

Enye emi ekemedede ndinam ɱkpɔ ɱwak ɱkan se nnyin ibeɱede inyun ikerede, nte odudu Esie eke anam-de utom ke idem nnyin edide, yak ubɔɔ enyene Enye ke ufɔk Abasi ye ke Christ Jesus, ke kpukpru emana ke nsinsi nsinsi. Amen.

Utom mme Apostle 20:32

Ndien ke emi mmayak mbufo nsin ke ubɔk Abasi, ye ke iko mfɔn Esie, emi enyenede odudu ndinam mbufo ekɔri esɔɔ idem, nnyun nno mbufo udeme ke otu mmo emi enamde mmo esana.

Rome 11:1 ye 23

Mmɔdɔhɔ ndien nte, Mme Abasi okotop ikɔt Esie ɔduɔk? Idige ntre. Koro ami ɱko ndi eyen Israel, nto ke ubon Abraham, ye ke esien Benjamin. ... Onyun edieke mmo miyireke unana mbuɔtidem mmo, eyeda mmo ɱko ebahare esin: koro Abasi emekeme nditɔɔ nta nda mmo mbahare nsin.

ODUDU CHRIST NDIFEN MME IDIOK-ŊKPỌ 17

Psalm 130:3, 4

O Jehovah, afo ekpese mme idiok ido, O Ọbọ, anie ekpekeme ndida? Koro eridahado enyenede fi, man etege fi.

2 Chronicles 7:14

Ndien edieke ikot mi emi esiode mmọ enyig mi, editukde idem mmọ, enyug ekpe mi ubok, enyug eyom mi iso, enyug ekabare ekpog mme idiok ido mmọ; ndien ami nyetie ke enyog ngok, nnyug ndahado ke mme idiok ido mmọ, nnyug nnam ufen okure ke isog mmọ.

Mark 2:9-12a

Ewe emem akan, mme ndidohọ ọdọgọ-akpa-uben ete, Emefen

mme idiok-ngkpọ fo; mme ndidohọ enye ete Daha ke enyog, men mbri fo, nyog? Edi man mbufo efio ete, Eyen Owo enyene odudu ke isog ndifen mme idiok-ngkpọ (Enye ọdohọ ọdọgọ-akpa-uben ete), Ndhọ fi nte, Daha ke enyog, men mbri fo, nyog ufok. Ekem owo oro adaha ke enyog, emen mbri esie ini kiet, onyug asaga ọworo ke iso mmọ kpukpru: esin idem akpa mmọ kpukpru, mmọ enyug etoro Abasi ete . . . .

Ndien kpukpru owo eke editig de iko adian Eyen Owo, eyefen enye: edi owo eke editig de iko-isug adian Edisana Spirit, idifenke enye.
—Luke 12:10

2 Corinth 5:17

Ntem edieke owo odude ke Christ, ema ebote enye obufa; nkani nkpo ema ebe efep: sese, emekabare edi mbufa.

John 11:26

Ndien owo ekededi eke odude uwem onyung obuotde idem ye Ami idikpaha ke nsinsi. Nte omonim emi ke akpaniko?

2 Timothy 1:10

Ema enyung ewut uduak ye mfon emi ke emi ke eriyarare Andinyana nnyin Christ Jesus, emi akabiatde mkpa, okonyung adade gospel Esie osio uwem, kpa uwem eke mi-dekureke, onim ke unwana.

Hebrew 5:9

Enye okutde; ndien ke ema ekenam Enye onon ama, Enye akabare edi ntak nsinsi erinyana onokpukpru owo emi ekopde uyo Esie.

Rome 5:21

Man nte idio-k-nkpo akadade ubon ke mkpa, kpa ntre nko mfon akpada ubon oto ke edinen ido, onworo nsinsi uwem oto ke Jesus Christ Obon nnyin.

John 10:10

Ino idige, ke mibohoke man oyip, onyung owot, onyung osobo: Ami nkedi man mmo enyene uwem, enyung edodion enyene ekan.

Ekem ke usen kiet, nte Enye ekpepe owo nkpo, mme Pharisee ye mme ekpepe-ibet, emi ekotode ke kpukpru obio-inwan Galilee ye Judæa, ye ke Jerusalem, enyū etie do: odudu Jehovah onyū odu ye Enye ndinam udōo okure. Edi nte Enye akade, mme otu owo ebere Enye. Ndien nwan kiet, emi okodōode eriworo iyip ke isua duopeba, okonyū abiatde kpu-kpru se akpadade odu uwem o nmbia-ibok, baba owo kiet minyū ikemeke ndinam enye okop nsōndem, etiene Enye ke edem, onyū otuk nnyeriye o nnsōndem Esie: ndien idaha oro eriworo iyip esie ekpehe. —Luke 5:17; 8:43, 44

Ndien ebiet ekededi eke Enye odukde, mme obio-inwan, mme ikpo obio, mme inwan, mmo enim mbon udōo ke anwa-urua, enyū ekpe Enye ubok ete mmo oro etuk ekpedi nnyeriye o nnsōndem Esie: ndien adana ibat owo nte etukde Enye ekop nsōndem. —Mark 6:56

Edi ke ini osimde mbubreyo, eda ediwak owo eke enyenede demon esok Enye: Enye onyū ada ikpo inua Esie ebin mme demon oduk, onyū anam kpukpru mbon udōo ekop nsōndem: man osu nte prophet Isaiah okodōode, ete, Enye ke Idem Esie obo mmemidem nnyin ada, onyū obiom mme udōo nnyin. —Matthew 8:16, 17

20 ODUDU NDIKOK KPUKPURU USUN UDONO

Matthew 8:3

Ndien Jesus anyan ubok, otuk enye, ete, Mmonyime, sana. Ndien ndo-ndo oro owo oro asana oboho akpa-mfia esie.

Luke 13:13

Enye onyung odori enye ubok ke idem: ndien ndo-ndo oro idem esie enegere, enye onyung otoro Abasi.

Luke 7:21

Ke ini oro Jesus anam udono ye ubiak ye ndioi spirit ekure ediwak owo; onyung anam ediwak nnan ekut usun.

Luke 17:12 ye 14

Ndien nte Enye odukde ke obioinwan kiet, owo akpa-mfia duop

edisobo ye Enye, enyung eda nsan-nsan, emenere uyo mmo efiori ete. . . . Ke ini Enye okutde mmo, Enye odoho mmo ete, Eka ekowut mme oku idem mbufo.

Matthew 8:14, 15

Ekem ke ini Jesus odukde ke ufok Peter, Enye okut eka nwan esie nte anade odono ufiop-idem. Ndien otuk enye ke ubok, ufiop-idem onyung okpon enye, enye onyung adaha ke enyung anam nkpo ono Enye.

Luke 22:50, 51

Ndien owo kiet ke otu mmo ekpi owo akwa oku, osibe enye uton nnasia efep. Edi Jesus . . . otuk uton owo oro, anam enye on.

Matthew 9:28-30a

Edi ke adanemi Enye odukde ufok, mme nnan oro etiene Enye: ndien Jesus ete mmọ, Nte mbufo emenim ke akpanikọ ete, mmeke-me ndinam nkpo emi? Mmọ ete Enye, Nnyin imenim, Obọ. Ekem Enye otuk mmọ ubok ke enyin, ete mmọ, Yak osu ọnọ mbufo nte mbuotidem mbufo edide. Ndien enyin mmọ etara.

Matthew 8:5-7 ye 13

Edi ke adanemi Enye odukde ke Capernaum, centurion kiet etiene Enye edikpe Enye ubok, ete, Obọ, owo mi ke ana ke ufok ọdọnọ akpa-uben, odu ke ata ndutuhọ. Jesus ọdọhọ enye ete, Nyedi ndi-

nam ọdọnọ okure enye... Ekem Jesus ọdọhọ centurion, ete, Nyọn okuo: yak osu ọnọ fi adan nte onimde ke akpanikọ. Ndien ọdọnọ okure owo esie kpa ke ini oro.

John 5:5 ye 8, 9

Owo kiet onyụn odu do emi mmem-idem anamde enye isua edip ye efureta.... Jesus ete enye, Daha ke enyọn, men mbri fo, saṣa. Ndien idahoro owo oro okop nsọnidem, onyụn emen mbri esie asaṣa.

Matthew 12:13

Ekem Enye ọdọhọ owo oro ete, Nyanare ubok fo. Ndien enye anyanare ubok; ubok esie onyụn aka-bare ọfọn nte enye eken.

UDONO NDOMOKIET ISONKE IKAN JESUS NDIKOK

James 5:14a, 15a

Nte owo ɔdonɔ ke otu mbufo? yak enye okot mbiowo Ufok Abasi; ... ndien akam mbuat-idem eyenya enye emi ɔdonode, Obon eyenyun anam enye adaha ada . . . .

Matthew 4:23

Ndien Jesus asana ke ofuri Galilee, ekpep mme owo nkpo ke synagogue mmo, onyun ɔkworo gospel Ubon Heaven, onyun anam kpukpru oruk ubiak ye kpukpru oruk udono eke enamde mbio-obio ekure.

Luke 6:17b-19

... Man Enye onyun anam udono okure mmo; mmo emi ndidehe

spirit edutuhode enyun ekop nsanidem. Ndien ofuri otu owo eyom ndituk Enye ubok: koro odudu otode Enye ke idem ɔworo, anam udono okure mmo kpukpru.

Matthew 14:36

Enyun ekpe Enye ubok ete mmo oro etuk ekpedi nnyeriye ɔfongidem Esie ikpon: ndien adana ibat owo nte etukde ekop nsanidem.

Matthew 15:30

Ndien ata ediwak otu owo etiene Enye, eke edade mbuno, ye nnan, ye imum, ye mmo emi edade unan, ye ediwak owo efen, edinim Enye ke ukot; ndien Enye anam udono okure mmo.

ODUDU CHRIST NDIBIN MME DEMON NDUOŃO

23

Matthew 17:18

Ekem Jesus asua ɔnɔ demon, enye oro onyɔn ɔwɔɔ eyen ke idem; ndien udɔnɔ okure enye tɔnɔ ke kpa ini oro.

Demon enyɔn ewɔnɔ ediwak owo ke idem, efiori ete, Afo edi Eyen Abasi. Edi Enye asua ɔnɔ mmɔ, iyakke mmɔ esioro uyo; ko-ro mmɔ efioke ete Enye edi Christ.
—Luke 4:41

Matthew 8:28-32a

Ekem ke adanemi Enye osimde ke edem oko ke idut mme Gadarene, owo iba emi enyenede demon ewɔnɔ ke mme udi edisobo ye Enye; mmɔ edama eti-eti, tutu ba-

ba owo kiet ikemeke ndisaɔa ke usɔn oro mbe. Ndien sese, mmɔ efiori ete, Nnyin isaɔa nso ye Afo, Afo Eyen Abasi? Nte emedi ndituhɔre nnyin ke ini mikemke kaɔa ini? Otu ediwak edi edu do nsan-san edia nkpa. Ndien mme demon ekpe Enye ubok, ete, Edieke edibinde nnyin iwɔɔ, dɔn nnyin ika ikoduk otu edi ke idem. Enye ete mmɔ, Eka.

Matthew 12:22

Ekem eda owo kiet emi enyenede demon, emi edide nnan ye imum, esok Enye: ndien Enye anam udɔnɔ esie okure, esin owo imum oro etiɔn iko onyɔn okut usɔn.

24 ODUDU CHRIST NDINAM AKPA-MKPA ESET

Luke 7:14, 15

Enye onyun asana ekpere otuk ubiomokpo: ndien mme andibiom etuak eda. Enye ete, Akparawa, ndohio fi nte, Daha ke enyoh. Ndi-en akpa-mkpa adaha etie, otongo nditih iko.

John 11:23-25 ye 43, 44

Jesus ete enye, Eyen-eka fo eyeset ke mkpa. Martha ete Enye, Mmofioke nte enye eyeset ke eriset ke mkpa ke akpatre usen. Jesus odohio enye ete, Ami ndi eriset ye uwem: owo eke obuotde idem ye Ami, okposuk edi nte enye ama akpa, enye eyedu uwem: . . . Ndien ke Enye ama okodohio ntem, Enye

ofiori ke okposoh uyo, ete, Lazarus, woro di. Akpa-mkpa oworo edi, nte ekada ofoh-udi ebop enye ubok ye ukot; enyun eda ubak ofoh ebop enye iso. Jesus ete mmu, Etat enye, eyak enye onyoh ufok.

Luke 8:49 ye 54, 55a

Nte Enye osuk etinde iko, owo oto ufok oboh synagogue edi edi-dohio ete, Eyen fo ama akpa; kufina aba Andikpep. . . . Edi Jesus omum enye ke ubok, okot enye ete, Eyen-anwan, daha ke enyoh. Ndien spirit esie afiak edi, enye onyun adaha ke enyoh ini kiet . . . .

MME EDWỌNỌ ERISSET K'MKPA EMI ABASI 25

ỌNWỌNỌDE

Ke akpanikọ ke ndọhọ mbufo, Ini ke edi, onyụn ededi ama, eke mme akpa-mkpa edikopde uyo Eyen Abasi, ndien mmọ emi ekopde eyedu uwem. —John 5:25

John 6:40

Koro emi edi uduak Ete Mi, ete, kpukpru owo eke ekutde Eyen, enyụn ebuotde idem ye Enye, enye-ne nsinsi uwem; Ami nyenyụn nnam enye eset ke akpatre usen.

John 5:28, 29a

Ekuyik nkpa emi, koro ini ke edi eke kpukpru mme andidu ke udi edikopde Enye uyo ewọnọ edi; mmọ emi ekanamde se ifonde eyewọnọ eduk ke eriset uwem . . . .

Utom mme Apostle 24:15

Mmonyụn ndori enyin ke Abasi, kpa nte mmọ nde edoride, nte, nti owo ye mme idiock owo eyeset ke mkpa.

2 Corinth 4:14

Ke ifiockde ite Enye, emi akanamde Ọbọ Jesus eset ke mkpa, eyenam nnyin nde iset ye Jesus, eyenyụn ada nnyin ye mbufo onim ke iso Esie.

1 Thessalonica 4:16

Koro Ọbọ ke Idem Esie eyeto ke heaven ọsuhọre ye mkpo, ye uyo archangel, ye ukorowo Abasi; ndien mmọ emi ekpaṇade ke Christ eyebem iso eset.

Matthew 28:18

Edi Jesus asana ekpere mmọ, onyụn ọdọhọ mmọ ete, Enọ Mi ofuri odudu ke heaven ye ke isọ.

Rome 1:20

Koro tọnọ ekebot ererimbot owo etim ekut ndibe-ndibe nkpo emi enyenede Enye, kpa nsinsi odudu Esie ye idaha Esie nte Abasi; eda mme nkpo emi Enye akanamde etim efio; man mmọ ekunyene nkpo nditi nnyana idem.

Eriyarare 3:7b

Ntem ke Enye emi edide edias-na, emi edide ata akpaniko, emi enyenede ukpohore David, emi okpohorede, ndien baba owo kiet ibe-riki; onyụn eberide, ndien baba

owo kiet ikpohokere, ọdọhọ ete, Mmofio mme utom fo.

Emi ama ọnyọ ke heaven eke-tie ke ubok nnasia Abasi, ke ema ekosuk mme angel ye mme andi-kara ye mme odudu esin ke idak Esie.

—1 Peter 3:22

John 3:31

Enye emi otode ke ọnyọ akan kpukpru owo: owo eke otode ke isọ edi owo-isọ, onyụn osio nkpo ke isọ etin; enye emi otode ke heaven akan kpukpru owo.

Sia Odudu Abasi ama okono nnyin kpukpru nkpo eke esanade ye uwem ye utege Abasi, oto erifi-ok Enye emi akadade ubọ ye nti ido Esie okot nnyin. —2 Peter 1:3

Ndifioƙ Kpukpuru Nkpɔ

Matthew 17:27

Edi mbak nnyin idiyat mmɔ es-it, ka ke inyan ƙɔduƙ uwam, nyun men akpa iyak eke omumde; ndien ke ama atat enye inua eye-kut okuk; da oro, nɔ mmɔ ke ude-me Mi ye okuo.

John 2:25

Koro Enye ɔfiokde kpukpru owo, minyun iyomke baba owo ki-et etin ɔnɔ Enye abana owo; koro Enye ke Idem Esie ɔfiokde se idu-de owo ke esit.

Rome 2:16

Ke usen eke Abasi edibierede ndibe nkpɔ owo ke ubɔk Jesus Christ, nte gospel mi owutde.

Ke Utibe Nkpɔ Ndinam Thou-sand Owo Ition Eyuhɔ Udia

Matthew 14:17-21

Edi mmɔ ete Enye, Nnyin inye-ne mi uyo ition ye iyak iba ikpɔn. Enye ete mmɔ, Eda mmɔ esɔk Mi mi. Ndien Enye ɔnɔ mme otu owo uyo, ete, esuhɔre etetie ke mbiet; Onyun emen uyo ition ye iyak iba oro, emenere enyin ese enyɔn, ɔdion mmɔ, onyun obun uyo, ayak ɔnɔ mbet, mbet enyun eyak enɔ mme otu owo. Ndien mmɔ kpukpru edia eyuhɔ, mmɔ enyun etan mbubek uyo eke ɔsuhɔde, edɔn, ke akpan duopeba eyuhɔ. Ibat mmɔ emi ediade nkpɔ ekpere thousand owo ition, isinke iban ye nditɔwɔn.

Ndisaṅa Ke Enyṅ Mmṅ

Ekem ke ɔyṅhɔ efen ināṅ ke oko-
neyo, Jesus asaṅa ke enyṅ inyan
etiene mmṅ. —Matthew 14:25

Nditre Edim Ndidep

Eriyarare 11:6

Mmṅ oro enyene odudu ndisiri
ikpa-enyṅ mbioṅṅ edim ndidep
ke mme usen eke mmṅ etinṅde pro-
phesy; mmṅ enyṅ enyene odudu
ke idim mmṅ, ndinam mmṅ aka-
bare edi iyip, ndinyṅ nda kpu-
kpru idiok udṅṅ mmia isṅ ufen,
adaṅa ini nte mmṅ emama.

Ndinam Oyobio Ye Inyan Edobo

Matthew 8:26b

Ekem Enye adaha ke enyṅ,

asua ɔnɔ ofim ye inyan; inyan
onyṅ ana suṅ-ṅ.

***Ndisaṅa Mbe Ke Ibibene
Nduk Ufok***

Ḳko ke usen itiaita ema ekebe,
mbet Jesus etṅṅ ntaṅ ebono ke
ufok, Thomas onyṅ odu ye mmṅ.
Ke ema ekeberi usuṅ, Jesus edi
edida ke ufot mmṅ, onyṅ ɔdṅṅ
mmṅ ete Emem osuk odu ye
Mbufo. —John 20:26

Ndidian Ererimbot Ḳkama ɔto-kiet

Colossae 1:16b, 17

... Ekebot kpukpru ṅkpṅ oto ke
Enye, enyṅ ebet kpukpru ṅkpṅ
enṅ Enye. Ndien Enye ebem kpu-
kpru ṅkpṅ iso odu, kpukpru ṅkpṅ
enyṅ ekpaha ediana ke Enye.

Rome 6:9

Koro nnyin imofioke ite Christ ikpaha aba ke Enye ama ekeset ke mkpa.

Edi edieke Spirit Abasi emi akanamde Jesus eset ke mkpa odunde ke esit mbufo, Enye emi akanamde Christ Jesus eset ke mkpa eyenyun anam ikpohidem mbufo emi enyenede ndikpa edu uwem, oto ke Spirit Esie emi odunde ke esit mbufo. —Rome 8:11

Psalms 66:1-4

Mbufo ofuri ekondo, esio mkpo idara eno Abasi. Ekwu ubon enyin esie: enim itoro esie ke nkpwa ubon. Edoho Abasi, ete, Se afo anamde enyene ndik adana didie! Akwa

odudu fo esin mme asua fo enem inua eno fi. Ofuri ekondo eyenuho eno fi, enyun ekwu eno fi; mmo eyekwu enyin fo. [Selah.]

Eriyarare 1:18a

Ami ndi Mbemiso ye Akpatre ye Andidu uwem; ndien mma nka-bare nkpwa, ndien sese, ndodu uwem ke nsinsi . . . .

Odudu Ke Obioubon Esie

1 Corinth 4:20

Koro Ubon Abasi isanake ke ndutin, edi asana ke odudu.

Eriyarare 17:14a

Mmo eyenwana ekon ye Eyen-eron, ndien Eyen-eron eyekan mmo, koro Enye edide Obon mbon ye Edidem ndidem . . . .

Ndikara Ofuri Uwem**John 17:2**

Kpa nte ama ọkọnọ Enye odudu ndikara kpukpru obukidem, ete akpada nsinsi uwem ọnọ owo eke-dedi eke Afo ayakde ọnọ Enye.

Unyekisọn Otibe Ke Ini***Mkpa Esie*****Matthew 27:50 ye 51b**

Edi Jesus ọtọnọ ntak ofiori ke ọkpọsọn uyo, ndien ayak ukpọn Esie . . . isọn onyụn enyek . . .

Eritọntak Nset Uwem Esie

Emi esin Ete ama Mi, koro Ami nyakde uwem Mi nduok, man ọkpọtọnọ ntak mbo nda. Owo ba-ba kiet iboho Mi uwem, edi Ami ke Idem Mi nyak uwem Mi nduok.

Mmenyene odudu ndiyak uwem Mi nduok, mmonyụn nnyene odudu nditọnọ ntak mbo uwem Mi nda. Ọkọbọ item emi ke ubok Ete Mi.

—John 10:17, 18

Ndiyama Nte Ubọn Heaven**Matthew 17:2**

Ndien mbiet Esie ọkpuhore ke iso mmo; iso Esie asiaha nte utin, edisine-ọkpọ Esie onyụn akabare afia nte ugwana.

Ndifiak Ndi Ke Odudu Ye Ubọn**Matthew 26:64**

Edi ndoho mbufo nte, ọtọnọde ke emi mbufo eyekut nte Eyen Owo etiede ke ubok nnasia Odu-du, onyụn odorode ke obubit en-yon edi.

Ndifen Mme Idiokņkpō

Matthew 9:6

Edi man mbufo efioke ete, Eyen Owo enyene odudu ke ison ndifen mme idiok-ņkpō (Enye ɔdohɔ ɔdohɔ-akpa-uben, ete), Daha ke enyon men mbri fo, nyon ufok.

Ndinɔ Nsi-nsi Uwem

John 10:27, 28a

Mme eron Mi ekop Mi uyo, Ami mmonyon mfiok mmo, mmo enyon etiene Mi. Ami nnyon non mmo nsinsi uwem . . .

Ndifak Owo Eke Ededi

1 Peter 1:2b

...Emi Spirit onyon osuk ananam mmo esana, man mmo ekpesuk ibuo eno Jesus Christ, Enye

okponyon ada iyip Esie osime mmo ke idem. Mfon ye emem akpakam osim mbufo uwak-uwak.

Luke 24:47

Enyon enyene nditonɔ ke Jerusalem nkwoɔ erikabare esit ye erifen mme idiok-ņkpō ke enyin Esie non kpukpru mme idut.

Ndinam Owo Edi Andikan

Obon eyenyan mi osio ke kpukpru idiok ndunam owo, eyenyon ekpeme mi okosim Obio Ubon Esie ke heaven. —2 Timothy 4:18a

Ninam Owo ɔsonɔ Ada Ke Mbuotidem

Man mbuotidem mbufo okukonɔ ke ifioke owo, edi okonɔ ke odudu Abasi. —1 Corinth 2:5

Philippi 2:9, 10a

Ke ntak oro Abasi ekemenere Enye onim ke enyɔn, onyɔn ɔnɔ Enye enyɔn emi okonde akan kpukpru enyɔn; man ke enyɔn Jesus kpukpru edɔn ekpetɔnɔ enɔ Abasi, ye eke mme andidu ke heaven, ye eke mme andidu ke isɔn . . .

John 20:31

Edi ewet mmɔ emi, man mbufo enim ke akpanikɔ ete Jesus edi Christ, Eyen Abasi; man, ke erinim ke akpanikɔ, mbufo ekpenyene uwem ke enyɔn Esie.

. . . Andikpep, nnyin ikokut owo ebinde mme demon ɔduɔk ke enyɔn Fo, nnyin inyɔn ikpan enye, koro enye misaŋake ye nnyin. Edi

Jesus ete, Ekukpan enye: koro baba owo kiet iduhe eke anamde utom odudu ke enyɔn Mi, edinyɔn ekemede ndisɔp inua ntɔn idiɔk ndian Mi. —Mark 9:38b, 39

John 14:13a

Nyenyɔn nnam ŋkpɔ ekededi eke mbufo edibenede ke enyɔn Mi.

Utom mme Apostle 3:6, 7

Edi Peter ɔdɔhɔ ete, Nnyeneke silver ye gold; edi se nnyenede ke nno fi oro. Ke enyɔn Jesus Christ emi otode ke Nazareth, daha, saŋa. Ndien Peter omum enye ke ubɔk nnasia, emenere enye ke enyɔn: ndien idaha oro enye okop odudu ke ukot esie ye ɔkpɔ itɔn-ukot esie.

Ephesus 1:7

Nnyin inyung inyene ubocho-ufin nnyin ke Enye oto ke iyip Esie, kpa erifen mme idiok-nkpɔ nnyin, adaṅa nte mfon Esie awakde.

Luke 22:20b

... Ke ini mmɔ ediade ema, ete, Cup emi edi Obufa Ediommi ke iyip Mi, emi eduokde kabaṅa mbufo.

Eriyarare 12:11a

Mmɔ ema ekan enye oto ke iyip Eyen-erɔṅ, Onyung oto ke se mmɔ etinde nte ntiense.

Ndien Abasi emem, emi aka-namde akwa Ekpeme-erɔṅ asana ye iyip nsinsi ediommi eset ke mkpa, kpa Obɔṅ nnyin Jesus Christ, akpakam ɔno mbufo

kpukpru nti nkpo eda enam se Enye amade, onyung anam utom ke esit nnyin nte ɔfonde Enye ke enyin, oto ke Jesus Christ. Uboṅ enyene Enye ke nsinsi-nsinsi. Amen. —Hebrew 13:20, 21

Ekem enye ɔdɔho mi ete, Mmɔ oro edi mmɔ emi eketode ke akwa ukut ewoṅo, ekenyung eyetde ɔfɔnidem mmɔ enam afia ke iyip Eyen-erɔṅ. —Eriyarare 7:14b

Edi edieke nnyin isanade ke unwana, kpa nte Enye odude ke unwana, nnyin imoduk nduk ye kiet eken, ndien iyip Jesus Eyen Esie eyet nnyin isana ke kpukpru mme idiok-nkpɔ. —1 John 1:7

Eriyarare 5:12

Mmọ enyū edoḥo ke ọkpọsọn uyo, ete, Eyen-erọn emi ekewotde omodot ndibo odudu, ye inyene, ye ifiok, ye ukeme, ye ukpono, ye ubọn, ye eridioṅ.

Psalms 102:15 ye 18b

Ndien mme idut eyefehe enyiṅ Jehovah, kpukpru ndidem ererimbot eyenyū ebak ubọn fo.... ndien mbio emi edibotde eyetoro Jehovah.

Psalms 67:5-7

O Abasi, yak mme idut ekom fi; yak kpukpru mme idut ekom fi. Isoṅ eyonwum mbunwum esie; Abasi, kpa Abasi nnyin eyedioṅ

nnyin. Abasi eyedioṅ nnyin; ndien kpukpru mme idut ererimbot eyebak enye.

Psalms 9:11

Mbufo ekwo eno Jehovah emi oduṅde ke Zion: etaga ese esie ke otu mme idut.

Psalms 22:23a

Mbufo emi ebakde Jehovah, ekwo eno Enye....

1 Peter 2:9

Edi mbufo edi ubon eke emekde, edi mme oku edidem, edi edisana obio, edi ikot eke Abasi onimde ọno Idem Esie, man mbufo eka ekataga mme utibe erinam Esie, emi okokotde mbufo osio ke ekim, esin ke utibe unwana Esie.

NSO KE NDINAM MAN NNYENE NSI-NSI UWEM 35

Matthew 19:16b, 17a, ye 17c-21

...Owo kiet etiene Enye, ete, Andikpep, ndinam nso eti nkpo man nnyene nsinsi uwem? Edi Jesus ete enye, ...edi edieke oyomde ndiduk uwem, nim mbet. Owo oro obup Enye ete, Ibet ewe? Edi Jesus ete, Kuwot owo, Kusin efibe, Kuyip ino, Kudi ntiense nsu, Kpono uso ye uka, Nyun ma mbohidu fo nte idem fo. Akparawa oro odoho enye ete, Mma nnonim kpukpru nkpo emi: nso isuh mi ndinam? Jesus odoho enye ete, Edieke oyomde ndifon mma, ka kanyam se enyenede, da no mme ubuene, ndien eyenyene

inyene ke heaven: nyun di disaga ye Ami.

Kabare esit, Nnim ke akpaniko, Bo

Mark 1:14b, 15

... Jesus aka ... Ubo Abasi ke ekpere: mbufo ekabare esit enyun enim gospel ke akpaniko.

John 1:10 ye 12

Enye okodu ke ererimbot, enyun enam ererimbot oto ke Enye, ndien ererimbot idioko Enye. ... Edi kpukpru owo eke edarade Enye, Enye ono mmo unen ndikabare ndi ndito Abasi, kpa mmo emi ebuctde idem ke enyin Esie.

36 CHRIST EDI USUN AKPANIKO YE UWEM

John 1:17

Koro ekono ibet ke ubok Moses; edi Jesus Christ akada mfon ye akpaniko edi.

John 14:6

Jesus oboro enye ete, Ami ndi usun ye akpaniko ye uwem: owo baba kiet itieneke Ete, ibohoke ebe ke Ami.

Anie edi osu-nsu, ke midige owo eke afaade ete Jesus idige Christ. Owo eke afaade Ete ye Eyen, kpa enye edi andibionjo Christ.
—1 John 2:22

Matthew 7:13, 14

Ebe ke mfafaha inua-otop eduk: koro inua-otop emi adade owo aka nsobo atara, okpousun onyun

anwana; mme andiduk ke esit enyun ewak. Koro inua-otop emi adade owo osim uwem afafaha, usun onyun esire; ndien mme andikut enye iwakke.

John 1:4

Uwem odu Enye ke idem; uwem oro onyun edi unwana owo.

John 5:26

Koro kpa nte Ete enye-nede uwem ke Idem Esie, suk ntre ke Enye okono Eyen ndinyene uwem ke Idem Esie nko.

John 6:51a

Ami ndi oduuwem uyo emi okotode ke heaven osuhore: edieke owo ekededi adiade uyo emi, enye eyedu uwem ke nsinsi . . .

CHRIST, NKUKWRE ODUDU ONO ERINYANA 37

Hebrew 9:24-27

Koro Christ ikebehe iduk ke edisana ebiet emi edade ubok enam, emi onyung edide mbiet ata Edisana Ebiet; edi ebe oduk ke ata heaven, man Enye ada ke iso Abasi ke emi kabana nnyin. Enye inyung idukke man Enye awa Idem Esie ediwak ini, nte emi akwa oku adade iyip eke midige esiem oduk ke Edisana Ebiet ke isua ke isua; sia akpanade nte Enye akpa ediwak ini toto ke eritong ererimbot; edi ke emi, ke ukperedem eyo emi, emayarare Enye ini kiet kpot, man Enye emen mme idio-knp o efep ke eriwa emi Enye awade Idem Esie. Ndien kpa nte

ema enim eno owo ndikpa ini kiet, ndinyung nda ke itie-ikpe ke oro ebede; kpa ntre nko Christ, ke ekewade Enye ini kiet ete obiom idio-knp ediwak owo, eyetong ntak obionore; edi Enye ididige ndinyene mbubehe ye idio-knp, edi edidi ndinyana mmo emi etiede ebet Enye.

*Odudu Esie Ndimen ndok
ke Heaven*

Utom mme Apostle 4:12

Erinyana inyung itoho ke baba owo kiet efen: koro enyig baba kiet efen inyung iduhe eke enode ke otu owo ke idak ikpa-enyong, eke enyenede ndida nnyana nnyin.

1 Timothy 1:15

Iko oro edi akpaniko, onyū odot owo ɔbo ke ofuri esit, ete, Christ Jesus ekedi ke ererimbot ndinyā mme idiok owo; emi ami ndide etubom mmo.

Rome 1:16a

Koro but inamke mi ye gospel; koro enye edide odudu Abasi, emi ɔwɔɔde erinyā ɔno kpukpru owo eke ebuotde idem . . . .

John 4:14

Edi owo ekededi eke ɔnwɔnde mmɔn emi Ami ndinɔde enye idikopke nsat-itɔn aba: edi mmɔn oro ndinɔde enye eyekabare edi idim mmɔn ke esit esie eke otopde akabare ɔwɔɔ edi nsinsi uwem.

Edi etebe mmo ikpe ke ikpikpu ke mfon Esie, oto ke erifak emi odude ke Christ Jesus: emi Abasi okosiode onim ete edi uwa emem ke iyip Esie, oto ke mbuotidem; man Abasi ayarare edinen ido Esie . . . . —Rome 3:24, 25a

Ntre ndito-ete, edɔdion esin ifik enam ikot eke ekekotde mbufo ye erimek eke emekde mbufo ɔsɔnɔ ada: koro edieke mbufo enamde mme nkpo emi, mbufo idikomake iduɔ. —2 Peter 1:10

Sese, mmɔnɔ mbufo odudu ndi-digi urukikat ye ikpeyen ke ikpat, nnyū nkara ofuri odudu usua: ndien baba nkpo kiet idinamke mbufo idiok. —Luke 10:19

ERINYANA IMEMKE URUA, EDI ENO KE MFON

39

Ikpeke-takke Abasi Se Iwakde

Koro Abasi akamama ererimbot ntem, tutu Enye osio ikpon-ikpon Eyen emi Enye obonde on, man owo ekededi eke obuotde idem ye Enye okutak, edi enyene nsinsi uwem. —John 3:16

***Obon andibot ofuri Nkp akakpa
on ofuri nnyin!***

Luke 23:34a ye 46

Edi Jesus ete, Ete, dahado na mmo; koro mmo mifiokke se mmo enamde. . . . Ndien Jesus ofiori ke okpon uyo, ete, Ete, mmayak spirit Mi nsin Fi ke ubok; ndien ke Enye ama okodoho ntem, Enye ayak Spirit Esie.

Ke Mfon ke eno nnyin ndibo

Eriyarare 22:17

Spirit ye nwan-ndo edoho ete, Di. Owo eke onyung okopde, yak enye odoho ete, Di. Owo eke iton asatde, yak enye edi. Owo eke amade, yak edi edibo mmong uwem ke ikpikpu.

Ima ndomokiet ikponke ntem!

John 17:23

Man Ami ndu ke esit mmo, Afo onyung odu ke esit Mi, man mmo ekabare efon ema edi kiet; man ererimbot efio ete edi Afo okosio Mi odon, omonyung ama mmo, kpa nte akamade Mi.

YAK IDEMFO OFRI-OFRI NNO JESUS CHRIST, OBOH

*Yarade mme idiok nkpo fo nyun
kabare esit*

Edieke nnyin iyararede mme idiok-nkpo nnyin, Enye edi anamakpaniko onyū enen ete ifen mme idiok-nkpo nnyin, inyū iyet nnyin isana ke kpukpuru mme ukwanḡkpo. —1 John 1:9

Utom mme Apostle 3:19a

Ekabare esit ndien, enyū efiak edem, man esohi mme idiok-nkpo mbufo efep . . . .

Nnim Eyen Abasi ke akpan-iko

...Edi eyak idem mbufo eno Abasi . . . . —Rome 6:13a

Ndien emi edi ikontiense, ete, Abasi okono nnyin nsinsi uwem,

uwem emi onyū odu ke Eyen Esie. Owo eke enyenede Eyen enyene uwem oro; owo eke minye-neke Eyen Abasi inyeneke uwem oro. —1 John 5:11, 12

Owo eke obuotde idem ye Eyen enyene nsinsi uwem; edi owo eke mibuotke idem ye Eyen idikwe uwem, edi iyaresit Abasi osuk okobo enye. —John 3:36

Nte mbufo ifiokke ite mme imo idi ifin ino nkpo ekededi eke mme imo iyakde idem ino ndisuk ibuoṭ nno enye, ye enye edide idiok-nkpo eke osuṇode ke mkpa, ye enye edide nsuk-ibuoṭ eke osuṇode ke edinen ido. —Rome 6:16

ODUDU ABASI KE UWEM ATA MME ANDINIM KE AKPAN-IKO

41

Otuke ndik—Ima

2 Timothy 1:7

Koro Abasi ikononon nnyin spirit ufep, (ndik), edi spirit odudu ye ima ye mfara-idem.

Otuke usua—Ima

1 John 4:20, 21

Edieke owo odohode ete, Mmama Abasi, ndien enye asua eyen-ete esie, enye edi osu-nsu; koro owo emi mimana eyen-ete esie emi enye okokutde ke enyin ikemeke ndima Abasi emi enye mkekwe. Ndien item emi ke nnyin ikoboko ke ubok Esie, ete, owo emi amade Abasi edima eyen-ete esie nko.

Galatia 5:22, 23

Edi mbuwom Spirit edi ima, ye idaresit, ye emem, ye ime, ye mfon-ido, ye eti ido, ye erinam akpaniko, ye ifure-ifure ido, ye mfara ke idem; baba ibet kiet ibionoke oruk edu emi.

Otuke eyihe—Mbustidem

Rome 8:35 ye 37

Anie edidianare nnyin ke ima Christ? Nte ukut edidianare, mme ndutuhoko, mme isin-enyin, mme akan, mme ubuene ye unana, mme nkpo-ndik, mme ofut? ... Edi ke kpukpru nkpo emi nnyin imakan, inyun idodion ikan, oto ke Enye emi akamade nnyin.

ODUDU ABASI KE UWEM ATA MME ANDINIM KE AKPAN-IKO

Oyoho-ima, utie ikpōṇ iduhe

Hebrew 13:5

Ekukōmō ke ima inyene; enem-esit ye se mbufo enyenede; koro Abasi ɔdɔhɔde ete, Ndikpuhu fi, ndinyuṇ ṇkpōṇke fi.

Otuke ufen—emem

Ṇkpōṇ emem ye mbufo; nyak emem Mi nno mbufo: idige nte ererimbot ɔnɔde ke Ami nno mbufo. Ekuyak esit etimere mbufo, ekunyuṇ eyak esit mbufo ekop ndik. —John 14:27

Mmɔdo sia ema ekeda mbuotidem enam ikpe etebe nnyin, nnyin imenyene emem ye Abasi oto ke

Obɔṇ nnyin Jesus Christ.

—Rome 5:1

*Nti inyene, edidia
idiɔkudori iduhe*

Enye onyuṇ ɔdɔhɔ mmo ete, Etim ekpeme idem mbufo ke kpukpru oruk erisin esit ke ṇkpō owo: koro owo enyene se enyenyene, uwem esie isineke enye ke ubok. —Luke 12:15

Ekop, ndima ndito-ete mi; nte Abasi ikemekke mmo emi ebuenede ke ṇkpō ererimbot emi, ite mmo eforo ke mbuotidem, enyuṇ enyene Obio Ubɔṇ emi Enye ɔkɔṇwɔṇɔde ndino mmo emi emade Enye? —James 2:5

ODUDU ABASI KE UWEM ATA MME ANDINIM KE AKPAN-IKO

43

***Nsọ́ńda, idihe Unana
nsọ́ńda***

Mma ńwewet ńkpọ emi nno mbufo, man mbufo efioke ete mme imo imenyene nsinsi uwem, kpa mbufo emi ebuotde idem ke enyiny Eyen Abasi. —1 John 5:13

Otuke idiok-ido—edisana-ido
1 Peter 1:22

Sia mbufo ema ekeda nsukibuot eno akpaniko enam ukpon mbufo esana, (Otoke Spirit), ekeme ndinyene ata ima ndito-ete, esonọ ema kiet eken ke ofuri esit.

Edi mma nno uyo emi, man oto do mmo enyene ima eke otode ke edisana esit, ye esit eke midionoke

idiok ke idem esie, ye ata mbuotidem. —1 Timothy 1:5

Otuke Mfuhọ—onyọ idara-esit

Mma ntin mme ńkpọ emi nno mbufo, man idaresit Mi odu ke mbufo, idaresit mbufo onyonyonyo. —John 15:11

Abasi idori-enyin akpakam onyonyo mbufo ye kpukpru idaresit ye emem ke mbuotidem mbufo . . . . —Rome 15:13a

Mmodo mbufo edude ke mfuhọ ke emi; edi nyetonyo ntak ńkut mbufo, esit eyenyonyo adat mbufo, ndien baba owo kiet idibonyo mbufo idaresit mbufo.

—John 16:22

ODUDU ABASI KE UWEM ATA MME ANDINIM KE AKPAN-IKỌ

Odudu, otuke mmem-idem
Ephesus 6:10

Nte akpatre ikọ, esọ́ọ idem ke
Ọbọ́n ye ke ọkpọ́sọ́n odudu Esie.
Esine ofuri ńkpọ́-ekọ́n Abasi, man
mbufo edikeme ndińwana ye
ńkari Satan.

Eti idorenyin otuke idiok
Hebrew 6:18, 19

Man okpoto ke ńkpọ́ iba emi
mikemeke ndikpuhọ́re, emi Abasi
mikemeke ndisu nsu ke esit, nnyin
ikpenyene akwa nsọ́n-esit, kpa
nnyin emi ima ifehe iyom ubọ́họ́
ke erimum idori-enyin emi enimde
nnyin ke iso: idori-enyin oro ke
nnyin inyene nte ukwak ubom

ukpọ́n nnyin, eke midikpuhu
nnyin, edi ọ́sọ́nọ́de omum isọ́n,
onyun ebefe oduk ekeyire ke se
idude ke esit ukara.

Erinam akpanikọ otuke ńkari

Ekama idem nte odotde ke iso
mme Gentile, man ke nde eke
mmo etińde ńkpọ́ ebiat mbufo ete
edi mme anam-idiok, mmo ekpeda
nti ido mbufo, emi edikutde ke ini
eke edide ndidomo mbufo nse, enọ́
Abasi ubọ́n. —1 Peter 2:12

Akpanikọ, otuke nsu
John 8:32

Ndien mbufo eyefiok akpanikọ,
akpanikọ eyenyun anam mbufo
ewọ́rọ́ ufin.

ODUDU ABASI KE UWEM ATA MME ANDINIM KE AKPAN-IKO

45

Erikan otuke erikpu mme iduo

1 John 5:4

Koro kpukpru owo eke Abasi okobonde ekan ererimbot; ndien emi edi erikan eke akakande ererimbot, kpa mbuotidem nnyin.

Eriyarare 15:2

Ekem nkut se ibietde inyan glass emi abuahade ye ikan; ye mmo emi ekekande ebobo unam oro ye mbiet esie ye ibat enyin esie, nte edade ke mben inyan glass oro, ye harp Abasi ke ubok mmo.

Nkori otuke Nsek

Hebrew 6:1

Eyak nnyin ikpon ndien nditin

mbana akpa eritono ukpep-nkpo Christ, isin idem ibine ifiok eke ofonde ama; ikutono nta inim ukot ifiok (ufok), ke erikpep mbana erikabare-esit ke utom mka.

1 Peter 2:2

Nte nsek-ndito, eyom ata mmong-eba Spirit, man mbufo eda enye ekori esim erinyana.

Odu uwem nte Christ

1 John 2:6

Nnyin ida emi ifiok ite idodu ke Enye: owo eke odohode ete imo idun ke Enye, akpasana odu uwem kpa nte Enye akasagade.

ODUDU ABASI KE UWEM ATA MME ANDINIM KE AKPAN-IKỌ

Odudu ke Ukpọ

Ephesus 3:16

Enye akpakam ada Spirit Esie anam mbufo esọ́ọ idem enyen odudu ke ukpọ́, nte ekemde ye uwak ubọ́n Esie.

Philippi 4:13

Mmenyene ukeme ndinam kpukpru nkpo ke odudu Andisọ́ọ mi idem.

Ibereke k'ifiock owo

1 Corinth 2:4

Iko mi ye ukwọ́rọ́iko mi ikonyun isanake ke nneminua ye ifiock owo, edi edi Spirit akada odudu anam nkpo anwana mbufo.

Odudu nditie ntie-nse

Edi mbufo eyebọ́ odudu, ke Edisana Spirit ama edi edidoro mbufo ke idem: mbufo eyenyun edi mme ntiense Mi ke Jerusalem, ye ke ofuri Judaea ye Samaria, tutu osim utit ererimbot. —Utom 1:8

Utom mme Apostle 5:32

Nnyin inyun idi mme ntiense nkpo emi: Edisana Spirit, emi Abasi ọ́nọ́de mmo emi ekopde uyo Esie, onyun edi ntiense nkpo.

Utom mme Apostle 4:33

Mme apostle enyun eno ikontiense ye akwa odudu ebaa eriset Obọ́n Jesus: akwa mfon onyun odoro mmo kpukpru.

ODUDU ABASI NDIMUM MME ANDINIMKE 47

AKPAN-IKO N̄KAMA

John 17:15

Mbeneke nte Afo osio mmo ke ererimbot efep, edi mmebene nte ekpeme mmo ke idiok esie.

Philippi 4:7

Ndien emem Abasi, emi aya-nade ifiok owo, eyekpeme mbufo esit ye ekikere ke Christ Jesus.

Luke 10:18, 19

Edi Enye odohɔ mmo ete, Mma nkut Satan otode ke enyɔn ɔduo nte emiren-miren. Sese, mmɔnɔ mbufo odudu ndidigi urukikot ye ikpeyen ke ikpat, nnyun nkara ofuri odudu usua: ndien baba nkpo kiet idinamke mbufo idiok.

Eriyarare 2:26

Owo eke akande, onyun anamde mme utom Mi tutu osim utit, nyeno enye odudu ndikara mme idut.

Eriyarare 3:10

Sia ama ekekpeme uyo anyan ime Mi, Ami nyenyun nkpeme fi ke ini idomo, emi edidide edisim ofuri ererimbot, ndidomo mmo emi edunde ke ison.

Ephesus 6:10b, 11

...Esɔnɔ idem ke Obɔn ye ke ɔkpɔsɔn odudu Esie. Esine ofuri nkpo-ekɔn Abasi man mbufo edikeme ndinwana ye nkari Satan.

48 MME ENWỌNỌ ABASI NDINỌ OFRI NKPỌ

*Ekennyin oto ke mbuotidem,
Unana utit unana nnyin, Abasi
ikpọn ekeme ndinọ*

Matthew 21:22

Ndien kpukpru nkpọ ekededi eke mbufo edibenede ke akam, edinyu ebuoide idem, mbufo eye-nyene.

John 14:12-14

Ke akpanikọ ke ndọhọ mbufo, Owo eke ọbuoide idem ye Ami eyenyu anam utom eke Ami nnamde; enye eyenyu anam utom eke okponde akan oro: sia Ami nnyọnde ntiene Ete. Nyenyu nnam nkpọ ekededi eke mbufo edibenede ke enyi Mi, man Ete enyene ubọn ke Eyen.

Edieke mbufo ebenede nkpọke enyi Mi, nyenam.

John 15:7, 8

Edieke mbufo eduode Mi ke idem, ikọ Mi onyū odūde mbufo ke esit, ebene se eyomde, ndien eyenam enọ mbufo. Ete Mi ada ubọn ke erinwum emi mbufo enwumde mfri ekese; ntem ke mbufo edidi mbet Mi.

Matthew 7:7, 8

Ebene, ndien eyenọ mbufo; eyom, ndien mbufo eyekut; etuak, ndien eyesio usu enọ mbufo: koro kpukpru owo eke ebenede ebode; owo eke oyomde okutde; edinyu esiode usu enọ owo eke atuakde.

Mark 11:24

Mmado ndohò mbufò nte, Kpukpru ñkpò ekededi eke mbufò ebònde akam ebeñe, enim ete mme imò ima ibò inyene, ndien eyewòrò ònò mbufò.

1 John 3:21, 22

Ndima, edieke esit nnyin mibiomke nnyin nnyin inyene uko ye Abasi; iyenynun ibò se ededi eke ibenede ke ubòk Esie, sia nnyin inimde mbet Esie, inynun inamde se inemde Enye esit.

Luke 17:6

Edi Obòñ ete, Edieke mbufò enyenede mbuotidem eke etiede nte mkpasip mustard, mbufò ekpòdòhò eto sycamine emi ete, Wuhòre mi ke ebiet emi, ka

kòwuhò ke inyan; ndien enye akpanam uyo mbufò.

Mark 9:23

Jesus òbòrò enye ete, Edieke ekemedede! Kpukpru ñkpò ekeme ndiwòrò nnò enye emi òbuòtde idem.

Philippi 4:19

Abasi mi eyenò mbufò kpukpru se inanade mbufò òyòhò-òyòhò, nte inyene eke Enye enyenede ke ubòñ edide ke Christ Jesus.

Psalms 37:4, 5

Yak Jehovah onynun adat fi esit; ndien enye eyenò fi se esit fo oyomde. Kpat usun fo nò Jehovah, nynun buòt idem fo ye enye, ndien enye eyenam.

Scripture text reprinted from the Bible in Efik by United Bible Societies. Used by permission.

Published in numerous languages as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for prayerful distribution, write in English. Specify which language(s) you need and how many booklets.

World Missionary Press, PO Box 120, New Paris, IN 46553-0120 USA

Read booklets online or by App
www.wmp-readonline.org

Cover photo STSci-PRC2003-11a of Helix Nebula courtesy of NASA and STSci

---

www.wmpress.org

2-25

720 Efik POG